

Infrastrukturdepartementet
samt sändlista

Ert tjänsteställe, handläggare
Infrastrukturdepartementet, Anneli Giorgi

Ert datum
2021-03-05

Er beteckning
I2021/00867

Vårt tjänsteställe, handläggare
HKV LEDS JUR David Spangenberg,
072-388 15 17, david.spangenberg@mil.se

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Remissyttrande över promemorian Genomförande av ändringar i direktivet om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa kollektivtrafiktjänster

Försvarsmakten har tagit del av promemorian och har följande synpunkter att lämna.

Försvarsmaktens behov

Försvarsmaktens uppgift är främst att upprätthålla och utveckla ett militärt försvar som ytterst kan möta ett väpnat angrepp. Grunden för Försvarsmaktens verksamhet ska vara förmågan till väpnad strid. Därutöver ska myndigheten bl a försvara landet, avvisa kränkningar av svenskt territorium och, vid höjd beredskap, krigsorganisera, mobilisera och använda alla krigsförband för att möta ett militärt hot. Uppgifterna ska utföras självständigt eller i samverkan med andra myndigheter, länder och organisationer. Krigsorganisation ska kunna ske även om höjd beredskap inte råder. Myndigheten ska därutöver med befintlig förmåga lämna stöd till civil verksamhet. Försvarsmakten har också till uppgift att bedriva verksamhet internationellt, framför allt genom att ge och ta emot militärt stöd samt delta i internationella militära insatser.

Samtidigt ska försvarssektorn i linje med Sveriges ambition att vara klimatneutral senast år 2045 fortsätta minska sitt fossilberoende. Försvarsmakten ska säkerställa försörjningstrygghet och uppnå klimatneutralitet genom att proaktivt följa teknik- och samhällsutveckling inom området för att kunna växla över till nya fordonssystem vid rätt tillfälle för att undvika så kallade inlåsnings effekter.

Under tiden för omställning till klimatneutralitet behövs fortsatt hänsyn till totalförsvarets speciella behov över tid. Det krävs för att säkerställa

(AN)

Försvarsmaktens genomförande av sin huvuduppgift nationellt och internationellt. Lagstiftningen behöver därför på ett tydligt sätt undanta Försvarsmakten från krav som riskerar att vara till men för totalförsvaret och påverka Försvarsmaktens operativa förmåga. Försvarsmaktens fordon behöver vara konstruerade för att kunna användas även i händelse av höjd beredskap och vid ransonering eller andra begränsningar av exempelvis drivmedel.

Tillgång till fordon är en av flera avgörande faktorer vad gäller utförandet av Försvarsmaktens uppgifter. Vid mobilisering har Försvarsmakten, utöver befintlig tillgång till fordon, även rätt att rekvirera privata fordon med kort varsel efter beslut av regeringen. Dessa uppgifter ska kunna lösas i samverkan med andra myndigheter, också under pressade förutsättningar, t ex ransonering eller marknadshinder. Promemorians förslag om krav på ”ren lätt bil” medför t.ex. försvårande vid upphandling av för verksamheten nödvändiga fordon med motorer som syftar till att dra tunga släp. Krav på att exempelvis en viss delmängd av lastbilsbeståndet ska vara elfordon förhindrar Försvarsmakten från att alls kunna nyttja dem med hänvisning till laddningsmöjligheter ute på förband samt förutsättningar vid situationer där tillgång till el och bränsle är begränsade. Föreslagna krav skulle medföra svårigheter att upprätthålla den fordonspark som krävs för utförande av myndighetens uppgifter.

Undantaget i 2a § promemorians förslag om ändring i lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar mm bör enligt myndigheten, definieras något bredare för att tydligt undvika formella hinder till men för totalförsvaret under ovan planerade omställningstid.

Försvarsmakten konstaterar att undantagen är något olika formulerade i lagen om miljökrav vid upphandling av bilar mm och i förordningen om miljö- och trafiksäkerhetskrav för myndigheters bilar. Undantaget i lagen syftar till att Försvarsmaktens upphandlingar av vissa varor och tjänster i stort inte ska vara föremål vare sig för nuvarande lagkrav eller kommande enligt promemorian.

Försvarsmaktens uppfattning är därför att undantaget i 2a § kan förtydligas ytterligare, för att omfatta upphandling av fordon som i någon omfattning är *anpassade*, konstruerade *eller* tillverkade för användning av Försvarsmakten alternativt *för användning i rikets militära eller civila försvar* för undvikande av att peka ut särskilda upphandlande myndigheter. Tillägget ”anpassade” är också i enlighet med artikel 2.2 (d) i förordning (EU) 2018/858, där även kriteriet ”anpassade till/*adapted for*” framgår.

I beredningen av detta ärende har deltagit stf sektionschef Håkan Johansson, LEDS TF, övlt John Hamrin, Arméstaben, rådgivare Christina Holm, PROD RPE KOMMERS, försvarsjurist David Spangenberg och försvarsjurist Benjamin Rønne Petersen.

Detta yttrande har beslutats av stf C LEDS JUR Kerstin Bynander. I den slutliga handläggningen har dessutom försvarsjurist David Spangenberg deltagit och som föredragande tillförordnad sektionschef Lisa Eurén Höglund.

Kerstin Bynander

Lisa Eurén Höglund

Sändlista

Infrastrukturdepartementet

i.remissvar@regeringskansliet.se

För kännedom

HKV LEDS TF

HKV PROD RPE

HRC Inköpsenheten

Arméstaben

Flygstaben

Marinstaben